

บทที่ 7

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ7.1 ข้อสรุป

7.1.1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยรวบรวมข้อมูล ทางอุทกนิยมนิเวศวิทยา ชรณีวิทยา และข้อมูลทางด้านแหล่งน้ำประเภทต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน แหล่งผลิตน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง จากหน่วยงานราชการต่างๆ อาทิ เช่น กรมชลประทาน กรมโยธาธิการ และการประปาส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ได้ทำการสำรวจเก็บข้อมูลของสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมตลอดจนความต้องการน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคของพื้นที่ที่ทำการศึกษาคั้งที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงศักยภาพของน้ำแหล่งต่างๆและเปรียบเทียบหาข้อสรุปแนวทางเพื่อเลือก คั้งที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 และ 6 ตามลำดับ คั้งได้แสดงรายละเอียดของวิธีและขั้นตอนการศึกษาในตารางที่ 1.1

7.1.2 จากวิธีการศึกษาตามข้อ 7.1.1 นั้น เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเพื่อหาแนวทางเพื่อเลือกที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด สำหรับการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง ซึ่งอาจจะมีความเชื่อถือได้ไม่มากนัก ทั้งนี้เป็นเพราะข้อมูลในการศึกษาไม่มากพอ มีทุนทรัพย์ในการศึกษาวิจัยจำกัด ตัวอย่างเช่น การศึกษาศักยภาพของบ่อน้ำบาดาลทางด้านปริมาณการให้น้ำ และคุณภาพน้ำ จะต้องทำการเจาะและทดสอบบ่อน้ำบาดาล ในบริเวณที่จะทำการศึกษาจึงจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายสูง แต่จากการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการคาดเดาเชิงเส้น (Linear interpolation) จากข้อมูลทางด้านปริมาณการให้น้ำ คุณภาพน้ำ และธรณีวิทยาของบ่อน้ำบาดาลในบริเวณใกล้เคียง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพการใช้งานในปัจจุบันเท่านั้น

7.1.3 ผลจากการศึกษา พบว่าแหล่งน้ำประเภทต่างๆ ดังที่กล่าวในข้อ 7.1.1 นั้นมีความเป็นไปได้ในด้านปริมาณและคุณภาพ ที่จะนำมาพัฒนาเพื่อการบริโภค หรือเพื่อการอุปโภคบริโภคภายในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

ก. น้ำฝน ในบริเวณเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างมีปริมาณเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ 1,750 มม. ถ้าใน 1 ครอบครัวมี 7 คนและมีหลังคาบ้านรับน้ำฝนขนาด 5×10 ม² แล้วจะมีปริมาณน้ำฝนพอเพียงสำหรับบริโภคในหน้าแล้ง หากมีการเก็บกักไว้

ข. แหล่งน้ำผิวดิน เขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างอาศัยแหล่งน้ำผิวดินได้เพียงแห่งเดียวคือ คลองส่งน้ำฝั่งขวา (คลอง 29) ซึ่งมีความเป็นไปได้ทางปริมาณในการที่จะสูบน้ำขึ้นมาใช้เพื่อระบบประปาในเขตชุมชน ประมาณเดือนละ 7,200 ลบ.ม. ที่บางปีอาจจะมีปัญหาปริมาณน้ำในคลอง 29 ไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง ส่วนทางด้านคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ใช้ในการปรับปรุงเป็นน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้ ดังที่กล่าวรายละเอียดไว้ใน ข้อ 5.2

นอกจากนี้ สปก. ได้จัดสร้างสระเก็บน้ำขนาดความจุ 300,000 ลบ.ม. ภายในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง ซึ่งอาศัยน้ำจากโครงการคลองบานนา โดยส่งน้ำมาทางคลองวัว อาจจะมีปริมาณน้ำเข้าสระไม่มากพอในแต่ละปี เนื่องจากคันดินคลองวัวด้านที่อยู่ตรงข้ามกับถนนของเขตชุมชนมีระดับต่ำกว่า 0.80-1.00 เมตร ค่ายเหตุนี้เมื่ออุทกน้ำในเขาสระเก็บน้ำจะบ่าข้ามคันดินด้านที่ต่ำกว่า และคุณภาพของน้ำมีสภาพเป็นกรดอันเนื่องมาจากดินหรือน้ำใต้ดิน ซึ่งมีสภาพเป็นกรดบริเวณรอบๆ สระเก็บน้ำ

ค. แหล่งน้ำใต้ดิน ซึ่งประกอบด้วย บ่อน้ำตื้น และบ่อน้ำบาดาล จากการศึกษ พบว่าในบริเวณเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง สภาพการใช้งานของบ่อน้ำตื้นในปัจจุบัน ไม่ค่อยกล่าวคือ คุณภาพของน้ำมีความเป็นกรดอาจจะเนื่องมาจากสภาพของดินที่มีความเป็นกรด จึงทำให้มีรสเปรี้ยว และมีสีค่อนข้างแดงเนื่องมาจากสนิมเหล็ก ส่วนบ่อน้ำบาดาลจากการคาดหมายถึงศักยภาพทางด้านปริมาณมีมากเพียงพอสำหรับนำมาเพื่อการอุปโภคบริโภค และทางด้านคุณภาพมีแนวโน้มต้องมีการปรับปรุง เนื่องจากธาตุเหล็กที่อยู่ในน้ำมีปริมาณค่อนข้างสูง

ทั้งนี้กล่าวรายละเอียดไว้ในข้อ 5.3

ง. แหล่งผลิตน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จากการศึกษาพบว่า การประปาสุขาภิบาลอำเภอบ้านนา อยู่ห่างจากเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างประมาณ 9.5 กิโลเมตร มีนโยบายจะเพิ่มกำลังผลิตน้ำประปา จาก 30 ลบ.ม./ชม. เป็น 50 ลบ.ม./ชม. ประมาณ ปี พ.ศ. 2527 - 2528 ซึ่งมีปริมาณเพียงพอแก่การอุปโภคบริโภคในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง แต่จะเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง

7.1.4 จากการศึกษาถึงศักยภาพของแหล่งน้ำประเภทต่างๆครั้งนี้ ทำให้สามารถพอที่จะสรุปเป็นแนวทางเพื่อเลือกทั้งหมดได้ 5 แนวทางด้วยกันคือ

แนวทางที่ 1 จัดน้ำดื่มซีเมนต์ขนาด 2 ลบ.ม. จำนวน 10 คม/ครอบครัว จำนวน 200 ครอบครัว

แนวทางที่ 2 การพัฒนาบ่อบาดาลโดยติดตั้งสูบน้ำโยกมือและถังกรองสนิม จำนวน 4 แห่ง

แนวทางที่ 3 การพัฒนาบ่อบาดาลเพื่อระบบประปา

แนวทางที่ 4 โครงการสูบน้ำจากคลองส่งน้ำฝั่งขวา(คลอง 29)

แนวทางที่ 5 โครงการใช้น้ำร่วมกับการประปาสุขาภิบาลอำเภอบ้านนา

นอกจากนี้ยังได้แสดงรายละเอียดของแต่ละแนวทางไว้ในบทที่ 6 แต่จากการวิเคราะห์พบว่าแนวทางที่ 2 คือการพัฒนาบ่อบาดาลโดยการติดตั้งสูบน้ำโยกมือและถังกรองสนิม จำนวน 4 แห่ง ซึ่งจะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 322,500 บาท(แห่งละประมาณ 80,625 บาท) เหมาะสมที่สุด

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 สปก. ควรศึกษาถึงวิธีการอันเหมาะสมสำหรับการปรับปรุงคุณภาพน้ำในสระเก็บน้ำในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค ซึ่งอาจจะประกอบด้วยโรงกรองน้ำ (Treatment plant) ตลอดจนการประชาสัมพันธ์

7.2.2 สปก. ควรเริ่มดำเนินการเจาะบ่อน้ำบาดาลในบริเวณเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง และทำการทดสอบทางกานปริมาณและคุณภาพ โดยติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยราชการ เช่น กรมโยธาธิการ กรมทรัพยากรธรณี เป็นต้น เพื่อที่จะเป็นการศึกษาเพิ่มเติมว่าชั้นน้ำของบ่อน้ำบาดาลในบริเวณเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างที่ถูกต้องไว้ใช้ในการตัดสินใจในการวางแผนการพัฒนาทางกานต่างๆ

7.2.3 สปก. สมควรดำเนินการติดต่อกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายการเพิ่มกำลังผลิตของการประปาสุราษฎร์ธานี อำเภอบ้านนา เพื่อที่จะรู้ถึงความเป็นไปไ้ของการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างจากการประปาสุราษฎร์ธานี อำเภอบ้านนา

7.2.4 ถ้าทาง สปก. จะดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยดำเนินการในรูปแบบของประปาในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง จะควยแนวทางใดก็ตาม เห็นควรที่จะต้องดำเนินการติดตั้งระบบไฟฟ้าในเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่างเป็นอันดับแรก โดยขอความร่วมมือจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

7.2.5 ควรปรับปรุงคันดินของคลองวัดบ้านที่อยู่ตรงข้ามกับถนนของเขตชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง ดังที่ไ้กล่าวไว้ในข้อที่ 4.2.2 ช่วงดิไอเมตรที่ 6+300 ถึง 7+500